

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ_ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 24

Ημερ/νία:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ - ΕΝΟΤΗΤΑ 44 Το προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα κατά το Μεσοπόλεμο

Η αποκατάσταση των προσφύγων:

- Η στέγαση και η επαγγελματική αποκατάσταση των προσφύγων ήταν ένα άμεσο ζήτημα που είχε να αντιμετωπίσει η ελληνική κοινωνία του Μεσοπολέμου.
- Η Κοινωνία των Εθνών (ΚτΕ) βοήθησε την Ελλάδα να συνάψει δάνειο και ίδρυσε την *Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων* (ΕΑΠ).
- Η ΕΑΠ ήταν ένας αυτόνομος οργανισμός που λειτούργησε, σε συνεργασία με το ελληνικό κράτος, από το 1923 έως το 1930. Ασχολήθηκε κυρίως με την αποκατάσταση των προσφύγων στην ύπαιθρο.
- Την αποκατάσταση των προσφύγων στις πόλεις ανέλαβε κυρίως το ελληνικό κράτος που δημιούργησε προσφυγικούς συνοικισμούς ενώ οι ευκατάστατοι πρόσφυγες εγκαταστάθηκαν σε περιοχές που επέλεξαν οι ίδιοι.

Η αντιπαλότητα ανάμεσα στους γηγενείς Έλληνες και στους πρόσφυγες:

- Οι πρόσφυγες αντιμετωπίστηκαν αρνητικά από τους γηγενείς, γιατί:
 - αποκαταστάθηκαν σε γη που οι ντόπιοι θεωρούσαν δική τους,
 - εργάζονταν με χαμηλά μεροκάματα προκαλώντας πτώση των αμοιβών,
 - ήταν στην πλειονότητά τους βενιζελικοί και αυτό τους έκανε ανεπιθύμητους στην αντιβενιζελική Παλαιά Ελλάδα,
 - είχαν πρωτάκουστα ονόματα, έτρωγαν άγνωστα φαγητά και οι γυναίκες τους εργάζονταν σε ξένες δουλειές.
- Για πολλά χρόνια ο όρος «πρόσφυγας» είχε υποτιμητική σημασία.

Οι συνέπειες για την Ελλάδα από την άφιξη των προσφύγων:

- Σε πολιτικό επίπεδο
 - Εγκαταλείφθηκε η Μεγάλη Ιδέα, καθώς η πλειονότητα των Ελλήνων συγκεντρώθηκε μέσα στα όρια του ελληνικού κράτους.
 - Με την εγκατάσταση των προσφύγων στη Μακεδονία και τη Θράκη ενισχύθηκε η εθνική ομοιογένεια.
 - Οι περισσότεροι πρόσφυγες ήταν βενιζελικοί, ενώ αργότερα πολλοί έγιναν κομμουνιστές και σοσιαλιστές και πρωτοστάτησαν στους κοινωνικούς αγώνες.
- Σε οικονομικό επίπεδο
 - Ενισχύθηκε η αγροτική οικονομία.
 - Τονώθηκε το εμπόριο και η βιομηχανία.
- Σε κοινωνικό επίπεδο
 - Οι πρόσφυγες έφεραν στην Ελλάδα τις συνήθειες και τον τρόπο ζωής τους, το ρεμπέτικο τραγούδι και τη μαγειρική τους. → **Βρείτε μια μικρασιατική συνταγή!**
 - Με την έξοδο πολλών γυναικών προσφύγων αλλά και γηγενών στην εργασία άρχισε να αμφισβητείται η αντίληψη ότι η γυναίκα είναι υποχείριο του άνδρα. **?! δηλαδή;**
- Σε πολιτισμικό επίπεδο
 - Οι πρόσφυγες ανανέωσαν τα ελληνικά γράμματα και τις τέχνες. **Σημαντικοί λογοτέχνες;;**

Πρόσφυγες δεν ήταν πάντα "οι άλλοι"...

Ορισμός Πρόσφυγα. Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για το καθεστώς των προσφύγων, 1951

- Ο Ο.Η.Ε. ορίζει τον πρόσφυγα ως ένα άτομο που βρίσκεται έξω από τη χώρα του και δεν μπορεί να επιστρέψει λόγω του δικαιολογημένου φόβου δίωξης του, επειδή ανήκει σε συγκεκριμένη φυλή, θρησκεία, εθνικότητα, κοινωνική ομάδα ή εξαιτίας των πολιτικών του πεποιθήσεων.
- Με νεότερες συμβάσεις η έννοια του πρόσφυγα διευρύνθηκε και συμπεριέλαβε κάθε άτομο που εξαιτίας εξωτερικής επίθεσης, κατοχής, ξένης κυριαρχίας ή γεγονότων που διαταράσσουν σοβαρά τη δημόσια τάξη, υποχρεώνεται να εγκαταλείψει το σπίτι του και να αναζητήσει καταφύγιο έξω από τον τόπο καταγωγής του ακόμα και αν παραμένει στην ίδια του τη χώρα (π.χ. οι εκτοπισμένοι πρόσφυγες της Κύπρου εξαιτίας της τουρκικής εισβολής του 1974).